

Storytelling je jednoduše řečeno vyprávění příběhů – jedna z nejpřirozenějších lidských činností, se kterou se setkáváme od dětství. Lidé si vždy vyprávěli nejrůznější příběhy. Existují rozmanité způsoby, jak příběhy vyprávět: skrze divadelní hry, romány, povídky, pověsti, filmy, fotografie... Příběhy nás učí, baví, dokonce mají sílu vytvářet mezi lidmi emoční pouta. Vyprávění je základ, ale storytelling jako vzdělávací metoda pracuje s příběhy více vědomě a promyšleně. V roli vypravěče může být učitel či učitelka, žáci i externí vypravěč nebo vypravěči. Storytelling je atraktivní metodou, skrze kterou je možné přiblížit i žákům a žákyním lidskoprávní příběhy.

VÝHODY

- + Příběhy člověku ulpí v paměti více než strohá data.
- + Napomáhá chápání souvislostí a kontextu.
- + Podporuje kritické myšlení, ukazuje různé roviny tématu.
- + Zvyšuje umění naslouchat, empatii a představivost a zlepšuje mezilidskou komunikaci. V případě psaného storytellingu podporuje tvůrčí psaní a slovní zásobu.
- + Dá se používat i při studiu cizích jazyků.
- + Podněcuje zájem o literaturu a další zdroje příběhů.
- + Je to zábava a často nezapomenutelný zážitek pro vypravěče i publikum.

NEVÝHODY

- Časová náročnost, storytelling chce dostatek času a klid.
- Reprodukované příběhy (například videa) nemusí mít takový dopad jako příběh vyprávěný přímo člověkem, který ho prožil.

TIPY PRO PEDAGOGY A PEDAGOŽKY

- Pokud plánujete vyzkoušet storytelling, kdy studenti a studentky budou v roli vypravěčů, doporučujeme rozmluvit třídu na začátku nějakou jednoduchou aktivitou (např. účastníci/ce stojí v kruhu a každý vypráví část nějakého příběhu).
- Storytelling může být mluvený i psaný, nechte studenty a studentky psát si třeba deník.
- Storytelling má využití napříč různými předměty - v dějepise se nabízí propojení s příběhy emigrantů z Československa, v cizích jazycích můžete použít zahraniční weby s lidskoprávními příběhy.
- Připojte se ke Světovému dni storytellingu, který je 20. března.
- Zahraniční inspirace: www.storytellingschools.com

PŘÍKLAD DOBRÉ PRAXE: ŽIVÁ KNIHOVNA

Živá knihovna je metoda, kterou Amnesty International ČR používá při vzdělávacích programech jako prevenci diskriminace, rasismu, xenofobie a extremismu. Studenti/ky si mohou místo klasických knížek vypůjčit zajímavé osobnosti, neboli živé knížky. Projekt je unikátní hlavně tím, že nejde o přednáškovou činnost, ale o otevřený dialog, kde vzniká prostor pro přímou konfrontaci vlastních postojů. Vzájemné setkání pomáhá odbourávat komunikační bariéry mezi zástupci většinové a menšinové společnosti a podporuje jejich vzájemný vztah. Studenti/ky se při živých knihovnách setkávají hned s několika zástupci menšin, což jsou například Romové, uprchlíci a migranti, náboženské menšiny, lidé s hendikepem, LGBTIQ+, lidé bez domova. Studenti/ky tak mají jedinečnou příležitost zeptat se na vše, co je zajímavé a dozvědět se o životě menšin přímo od lidí, kteří jsou příslušníci nějaké menšiny. Rozhovory probíhají v malých skupinkách a jsou velmi otevřené a upřímné. Živá knihovna má obrovský dopad, studenti/ky často zmiňují, že jim změnila pohled na menšiny nebo podnítila k aktivismu. Jedna z absolventek knihovny Agáta Matějková nám řekla:

“Na přibězích z živé knihovny jsem si uvědomila, jak to mohou mít lidi těžký. Změnilo se mi vnímání cizinců, chápu, že to mají těžší a vnímám je teď kladněji. Ten pocit a zájem o jiné lidi, který mi to dalo, je pro mě hodně důležitý.”

JAK USPOŘÁDAT ŽIVOU KNIHOVNU: ORGANIZAČNÍ OTÁZKY

JAK DOMLUVIT TERMÍN?

Termín vždy dohodněte s Amnesty International alespoň 14 dní před živou knihovnou. Pokud je to možné, navrhnete více termínů na výběr.

KOLIK ČASU ŽIVÁ KNIHOVNA ZABERE?

Živá knihovna je na 3 vyučovací hodiny + přestávky.

KOLIK STUDENTŮ A STUDENTEK SE MŮŽE ZÚČASTNIT?

Živá knihovna je určena pro běžnou třídu, tedy cca 30 účastníků/ic. V případě výrazně menšího či většího počtu studentů se prosím nejdříve poradte s kontaktní osobou Amnesty International.

CO JE NA KNIHOVNU POTŘEBA ZAJISTIT?

Potřebujeme dvě místnosti blízko u sebe, kde je možné rozestavět lavice. Jedna místnost by měla být normální třída, druhá může být menší (například knihovna nebo školní klub). Pro hosty, naše živé knížky, budeme rádi za drobné občerství a možnost uvařit kávu/čaj.

KOLIK ŽIVÝCH KNÍŽEK SE ZÚČASTNÍ A KOLIK BUDE ČTENÍ?

Živé knihovny se účastní 4-6 živých knížek z různých menšin. Studenti/ky se rozdělí do menších skupin a každá skupina bude mít možnost dvou rozhovorů/čtení. Během reflexe si následně studenti nasdílí příběhy všech živých knížek.

Více informací na www.amnesty.cz/vzdelavani/nabidka